

OLIMPIADA DE MATEMATICĂ
ETAPA LOCALĂ
CLASA a XII-a
27.02.2015

Subiectul I.(40 puncte)

Fie $G = \{A_x / x \in \mathbb{R}\}$, $A_x = \begin{pmatrix} 1 & 0 & x \\ -x & 1 & -\frac{1}{2}x^2 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$.

- Arătați că $(G, \cdot)$ este grup abelian;
- Demonstrați că $(G, \cdot)$ este izomorf cu $(\mathbb{R}, +)$;
- Calculați A^{2015} , $A \in G$.

prof. Anca Cristina Hodoroșea, ISJ Cluj

Subiectul II.(10 puncte)

Fie $(G, \cdot)$ un grup finit cu proprietatea că funcția $f : G \rightarrow G$, $f(x) = x^2$ este automorfism de grupuri. Arătați că mulțimea G are un număr impar de elemente.

prof. Simona Pop, Colegiul "Augustin Maior" Cluj-Napoca

Subiectul III.(20 puncte)

a) Să se calculeze: $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \int_1^n x \cdot \sin \frac{1}{x} dx$.

prof. Mirela Blaga, Liceul Teoretic „Alexandru Papiu Ilarian” Dej

b) Să se arate că $\int_0^1 \sum_{k=1}^n \ln(1+kx) dx \leq \frac{n(n+1)}{4}$.

prof. Teodor Poenaru, Liceul teoretic „Nicolae Bălcescu” Cluj-Napoca

Subiectul IV.(20 puncte)

Determinați toate funcțiile $f : \mathbb{R} \rightarrow (0, \infty)$, primitivabile, ce verifică relația: $F(x) + \ln(f(x)) = \ln\left(1 + \frac{x}{\sqrt{1+x^2}}\right)$, $\forall x \in \mathbb{R}$, unde $F : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ este o primitivă a lui f și $F(0) = 0$.

prof. Cristian Petru Pop, ISJ Cluj

Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
Timp efectiv de lucru - 3 ore.

SUCCES!

Barem clasa a XII-a
(OLM 2015-etapa locală)

Of. 10 p

Subiectul I. (40 puncte)

- a) $A(x) \cdot A(y) = A(x+y) \Rightarrow A(x) \cdot A(y) \in G \Rightarrow G$ este parte stabilă a lui $M_3(R)$ în raport cu înmulțirea matricelor; (5 p)
 Înmulțirea în $M_3(R)$ este asociativă, deci și în G este asociativă; (5 p)
 $I_3 = A(0) \in G$ este elementul neutru pentru înmulțirea în G ; (5 p)
 $A(x) \cdot A(-x) = A(-x) \cdot A(x) = A(0) = I_3$, deci orice element din G este simetrizabil; (5 p)
 $A(x) \cdot A(y) = A(x+y) = A(y+x) = A(y) \cdot A(x)$, deci înmulțirea în G este comutativă; (5 p)
- b) Fie funcția $f : G \rightarrow R, f(A(x)) = x$
 f bijectivă (5 p)
 $f(A(x)A(y)) = f(A(x+y)) = x+y = f(A(x)) + f(A(y))$, deci f este morfism de grupuri (5 p)
- c) $f(A^n) = f\left(\underbrace{A \cdot A \cdot \dots \cdot A}_n\right) = f(A) + f(A) + \dots + f(A) = n \cdot f(A) = nx \Rightarrow A^n = f^{-1}(nx) = A(nx)$
 Atunci $A^{2015} = A(2015x)$. (5 p)

Subiectul II. (10 puncte)

Fie e elementul neutru al grupului G . Arătăm că $x \neq x^{-1}, \forall x \in G \setminus \{e\}$.
 Presupunem că $\exists x \in G \setminus \{e\}, x = x^{-1} \Rightarrow x^2 = e \Rightarrow f(x) = e$, dar $f(e) = e \Rightarrow f(x) = f(e) \Rightarrow x = e$; Contrad.
 Deci $x \neq x^{-1}, \forall x \in G \setminus \{e\}$. Dacă grupăm elementele mulțimii $G \setminus \{e\}$ în perechi de forma (x, x^{-1}) observăm că $G \setminus \{e\}$ are un număr par de elemente, deci G va avea număr impar de elemente. (10 p)

Subiectul III. (20 puncte)

- a) Teorema de medie $\Rightarrow \int_1^n x \cdot \sin \frac{1}{x} dx = F(n) - F(1) = (n-1)f(x_n) = (n-1)x_n \cdot \sin \frac{1}{x_n}, x_n \in (1, n)$ (5 p)
- $$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \int_1^n x \cdot \sin \frac{1}{x} dx = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} (n-1)x_n \cdot \sin \frac{1}{x_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n-1}{n} \underbrace{x_n \cdot \sin \frac{1}{x_n}}_{x_n \rightarrow \infty \Rightarrow x_n \cdot \sin \frac{1}{x_n} \rightarrow 1} = 1$$
- (5 p)
- b) $e^{nx} \geq 1 + nx \Rightarrow nx \geq \ln(1 + nx) \Rightarrow \sum_{k=1}^n \ln(1 + kx) \leq \sum_{k=1}^n kx \Rightarrow$
 $\Rightarrow \sum_{k=1}^n \ln(1 + kx) \leq \frac{n(n+1)}{2} x \Rightarrow \int_0^1 \sum_{k=1}^n \ln(1 + kx) dx \leq \frac{n(n+1)}{4}$. (10 p)

Subiectul IV. (20 puncte)

$$F(x) = \ln \frac{x + \sqrt{x^2 + 1}}{f(x) \cdot \sqrt{x^2 + 1}} \Leftrightarrow e^{F(x)} \cdot f(x) = 1 + \frac{x}{\sqrt{x^2 + 1}} \Leftrightarrow (e^{F(x)})' = 1 + \frac{x}{\sqrt{x^2 + 1}}$$
 (10 p)

Deci $e^{F(x)} = x + \sqrt{x^2 + 1} + C, F(0) = 0 \Rightarrow C = 0 \Rightarrow F(x) = \ln(x + \sqrt{x^2 + 1}) \Rightarrow f(x) = \frac{1}{\sqrt{x^2 + 1}}$ (10 p)